

Vergaderjaar 2012–2013

33 605 VII

Jaarverslag en slotwet Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties 2012

Nr. 4

MEMORIE VAN TOELICHTING

A. ARTIKELSGEWIJZE TOELICHTING BIJ HET WETSVORSTEL

Wetsartikelen 1 en 2

De begrotingsstaten die onderdeel uitmaken van de Rijksbegroting, worden op grond van artikel 1, derde lid, van de Comptabiliteitswet 2001 elk afzonderlijk bij de wet vastgesteld en derhalve ook gewijzigd. Het onderhavige wetsvoorstel strekt ertoe om voor het jaar 2012 wijzigingen aan te brengen in:

- a. de departementale begrotingsstaat van het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties;
- b. de begrotingsstaat inzake de baten-lastendiensten van dit ministerie;

De in de begrotingsstaten opgenomen begrotingsartikelen worden in onderdeel B van deze memorie van toelichting toegelicht (de zgn. begrotingstoelichting).

De minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties,
R.H.A. Plasterk

De minister voor Wonen en Rijksdienst,
S.A. Blok

De minister van Veiligheid en Justitie,
I.W. Opstelten

De minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid,
L.F. Asscher

B. BEGROTINGSTOELICHTING

Hieronder worden per artikel de belangrijkste verschillen van circa € 1,0 miljoen of hoger, tussen de realisatie 2012 en de standen van de tweede suppletoire begroting 2012 toegelicht.

1. BELEIDSARTIKELEN

Artikel 1. Openbaar bestuur en democratie

In 2012 is circa € 8,3 mln. minder uitgegeven dan begroot ten tijde van de Najaarsnota 2012, en zijn er voor circa € 1,6 mln. minder verplichtingen aangegaan. Er zijn ook circa € 2,7 mln. meer ontvangsten gerealiseerd.

Toelichting

Uitgaven/Verplichtingen

Voor een deel betreft het uitgaven van de Oorlogsgravenstichting die pas in 2013 tot uitbetaling komen. Daarnaast is een deel van het in 2012 gereserveerde budget niet tot uitbetaling gekomen vanwege de toen demissionaire status van het kabinet.

De realisatie van de subsidie voor politieke partijen is lager uitgevallen dan geraamd. De in 2012 gedane betalingen hebben betrekking op de afrekening van de subsidie over 2011 en de voorschotten voor 2013. Vanwege onder andere verschuivingen in de zetel- en ledenaantallen van partijen en het feit dat sommige partijen afzien van subsidie, kunnen deze bedragen fluctueren.

Door het niet tot betaling komen van de subsidie in 2012 is de onderuitputting nu dus hoger dan de raming.

Ontvangsten

Bij de afrekening van de subsidies hebben politieke partijen geld moeten terugbetalen, omdat bij de voorschotverlening nog geen rekening was gehouden met de taakstelling op deze subsidies. Daardoor is er in 2012 ca. € 0,6 mln. meer ontvangen dan geraamd. Het resterende verschil wordt verklaard door meer dan geraamde ontvangsten van waterschappen in het kader van hun jaarlijkse bijdrage in de WOZ-kosten.

Artikel 2. Algemene Inlichtingen- en Veiligheidsdienst

In 2012 is circa € 3,5 mln. minder uitgegeven dan begroot ten tijde van de Najaarsnota 2012, en zijn er voor circa € 2,4 mln. minder verplichtingen aangegaan. Er zijn ook circa € 1,5 mln. meer ontvangsten gerealiseerd.

Toelichting

Uitgaven/Verplichtingen

Als gevolg van incidentele lagere uitgaven binnen het meerjarige ICT-ontwikkelingsprogramma van de dienst (Symbolon) is er in 2012 minder uitgegeven dan verwacht.

Ontvangsten

De hogere ontvangsten betreffen een bijdrage van de MIVD in de investeringen in het kader van Symbolon.

Artikel 3. Woningmarkt

In 2012 is circa € 40,9 mln. meer uitgegeven dan begroot ten tijde van de Najaarsnota 2012, en zijn er voor circa € 56,8 mln. minder verplichtingen aangegaan. Er zijn ook circa € 96 mln. minder ontvangsten gerealiseerd.

Toelichting

Uitgaven/Verplichtingen

De overschrijding wordt veroorzaakt door hogere voorschotten als gevolg van een hoger aantal aanvragen in 2012.

Ontvangsten

De ontvangsten bij de huurtoeslag zijn lager uitgevallen dan verwacht. Dit is voornamelijk het gevolg van lagere terugvorderingen bij de definitieve vaststelling van de toeslag. Daarnaast lag het in invorderingstempo lager dan geraamd als gevolg van later terugbetalende debiteuren.

Artikel 4. Woonomgeving en bouw

In 2012 is circa € 2,8 mln. minder uitgegeven dan begroot ten tijde van de Najaarsnota 2012.

Toelichting

Uitgaven

De uitgaven voor energiebesparing en innovatieve projecten op het gebied van energiebesparing komen lager uit vanwege het niet meer tot betaling komen van toekenningen bij de Rijkspremiereregeling en het in 2012 niet doorgaan van een betaling wegens een dreigend faillissement van een begunstigde.

Tevens is bij onderzoek op het gebied van bouwkwaliteit en de helpdesk bouwregelgeving een vertraging bij de afwikkeling en betaling van openstaande opdrachten de voornaamste oorzaak van lagere uitgaven in 2012.

Artikel 5. Integratie en maatschappelijke samenhang

In 2012 is circa € 1,6 mln. minder uitgegeven dan begroot ten tijde van de Najaarsnota 2012, en zijn er voor circa € 11,7 mln. minder verplichtingen aangegaan. Er zijn ook circa € 28,8 mln. minder ontvangsten gerealiseerd.

Toelichting

Uitgaven/Verplichtingen

In verband met de demissionaire status van het kabinet is de uitputting op integratie achtergebleven, met name op het gebied van huwelijksmigratie en burgerschap.

Ontvangsten

De realisatie van de ontvangsten op het beleidsterrein van Integratie en maatschappelijke samenhang is € 28 mln. lager dan geraamd. De reden hiervoor is dat de afrekening van de Brededoeluitkering Sociaal, Integratie en Veiligheid (BDU/SIV) is vertraagd.

Artikel 6. Dienstverlenende en innovatieve overheid

In 2012 is circa € 1,2 mln. meer uitgegeven dan begroot ten tijde van de Najaarsnota 2012, en zijn er voor circa € 48,9 mln. meer verplichtingen aangegaan.

Toelichting

Uitgaven/Verplichtingen

Een deel van de uitgaven geraamd op artikelonderdeel 6.5 (reisdocumenten en GBA) is tot realisatie gekomen op artikelonderdeel 6.2. (informatiebeleid en ontwikkeling e-overheid). Het betreft de kosten voor het aansluiten van medeoverheden op mijnoverheid.nl, alsook voor het beheer van diverse e-overheidsvoorzieningen in het eerste kwartaal van 2013, in totaal ad. € 8,4 mln.

Ontvangsten

Een deel van de PRIMA-gelden is niet in 2012 ontvangen. Dit betreft het programma Register Niet Ingezetenen (RNI) (€ 1,9 mln.), de Gemeenschappelijke Berichtenbox (€ 0,2 mln.) en DigiD Buitenland (€ 0,3 mln.). Daarnaast er € 1,7 mln. minder aan resultaat van BPR ontvangen dan geraamd, doordat BPR met de opdrachtgever afspraken heeft gemaakt over de verrekening van enkele kostenposten met dit resultaat.

Artikel 7. Arbeidszaken overheid

In 2012 is circa € 3,5 mln. minder uitgegeven dan begroot ten tijde van de Najaarsnota 2012, en zijn er voor circa € 10 mln. minder verplichtingen aangegaan. Er zijn ook circa € 1,7 mln. meer ontvangsten gerealiseerd.

Toelichting

Uitgaven/Verplichtingen

De lagere uitgaven worden deels verklaard omdat er geen waardeoverdracht heeft plaatsgevonden op de pensioenen voor politieke ambtsdragers. Indien dit niet wordt aangevraagd blijft er geld over. Daarnaast vallen de uitgaven voor SAIP lager uit dan begroot.

Ontvangsten

De meerontvangsten betreffen met name verrekeningen in het kader van SAIP. Er is daarnaast een niet begrote ontvangst van € 1 mln. gerealiseerd die verband houdt met de uitbetaling door de Vereffeningcommissie uit de boedelscheiding van de voormalige Nederlandse Antillen.

Artikel 8. Kwaliteit Rijksdienst

In 2012 is circa € 11,9 mln. meer uitgegeven dan begroot ten tijde van de Najaarsnota 2012, en zijn er voor circa € 10,4 mln. meer verplichtingen aangegaan.

Toelichting

Uitgaven/Verplichtingen

De uitgaven in 2012 vallen voor het project Digilnkoop hoger uit. Het project is in 2009 gestart op basis van een business case voor de realisatie van een rijksbrede voorziening voor elektronisch bestellen en factureren. Er zijn meerkosten verbonden aan het bouwen van het systeem. Daarnaast zijn er in 2012 extra bijdragen verstrekt aan de Werkmaatschappij en Logius (€ 11 mln.) door de eigenaar ter versterking van het eigen vermogen van deze diensten. Het positieve eigen vermogen (ultimo 2011) van de Werkmaatschappij was te klein om het negatieve resultaat over 2012 te dragen. Zonder een bijdrage van het moederdepartement zou het eigen vermogen ultimo 2012 negatief uitgekomen zijn. Gedurende 2012 heeft de Werkmaatschappij in gesprek met de opdrachtgevers gezien of er nieuwe en/of uitbreiding van dienstverlening door de Werkmaatschappij mogelijk was. In het najaar is gebleken dat dit onvoldoende zou

opleveren waardoor het negatieve resultaat onafwendbaar werd. De Werkmaatschappij heeft daartoe bij het moederdepartement (ic de eigenaar) aangeklopt. Eigenaar is, conform de regeling agentschappen, verantwoordelijk om een eventueel negatief eigen vermogen aan te vullen. Door de eigenaar is vervolgens besloten om een zodanige bijdrage (van € 9,1 miljoen) te verstrekken, dat het eigen vermogen van DWM ultimo 2012 aangevuld is tot het, volgens de Regeling Batenlastendiensten, maximaal toegestane positieve bedrag.

Artikel 9: Uitvoering Rijkshuisvesting

In 2012 zijn circa € 3,3 mln. minder ontvangsten gerealiseerd.

Toelichting

Ontvangsten

De ontvangsten van de verkoop van het pand op de Anna Palownastraat zijn gerealiseerd in december 2012 voor een totaalbedrag van € 3.2 mln. Echter vanwege administratieve redenen worden deze ontvangsten niet meer gerealiseerd ten bate van de begroting van BZK in 2012 en komt de realisatie lager uit dan geraamd.

Artikel 10. Vreemdelingen

In 2012 is circa € 7,3 mln. minder uitgegeven dan begroot ten tijde van de Najaarsnota 2012, en zijn er voor circa € 198 mln. meer verplichtingen aangegaan. Er zijn ook circa € 14 mln. meer ontvangsten gerealiseerd.

Toelichting

Uitgaven/Verplichtingen

De uitgaven voor opvang van asielzoekers vallen lager uit. Dit komt door het achterblijven van de uitgaven door het COA in de eerste helft van 2012. In de eerste helft van 2012 liet de bezetting bij het COA namelijk een substantiële en snelle daling zien. Deze daling is in medio 2012 omgeslagen in een stijging, met name als gevolg van de uitspraak dat de RvS dat gezinnen niet uit de opvang mogen worden geplaatst. De verklaring van de € 198 mln. verplichtingen heeft te maken met een technische correctie op de verplichtingenstand IND. De oorzaak hiervan ligt in het feit dat in 2012 voor het eerst aan de IND een opdrachtbrief is gestuurd voor het jaar t+1 (2013). De verplichtingen zijn dus een jaar naar voren gehaald; in 2012 was daarmee in feite sprake van een dubbele verplichting. Dit volgt uit de vernieuwde, verbeterde, bekostigingssystematiek.

Ontvangsten

De meerontvangsten zijn gerealiseerd door extra ontvangsten vanuit de partners van de vreemdelingenketen voor de bijdragen aan het ketenbrede informatiesysteem Basisvoorziening Vreemdelingen (BVV).

2. NIET-BELEIDSARTIKELN

Artikel 11. Centraal apparaat

In 2012 is circa € 43,6 mln. minder uitgegeven dan begroot ten tijde van de Najaarsnota 2012, en zijn er voor circa € 37,9 mln. minder verplichtingen aangegaan. Er zijn ook circa € 20,6 mln. minder ontvangsten gerealiseerd.

Toelichting

Uitgaven/Verplichtingen

De lagere uitgaven is onder andere te verklaren door de demissionaire status van het kabinet, minder externe inhuur, niet ingevulde vacatures en detacheringen. Verder werd in 2012 bij de Dienst Terugkeer & Vertrek en het kerndepartement minder uitgegeven aan ambtelijk personeel en aan externe inhuur omdat het aantal asielzoekers dat gedwongen zou moeten terugkeren is gedaald door gebrek aan medewerking van de landen van herkomst.

De materiële uitgaven vallen eveneens lager uit dan geraamd. Dit komt onder andere door dat uitgaven voor de nieuwbouw in 2012 lager uitvallen of deels doorschuiven naar 2013.

Ontvangsten

De ontvangsten voor SSC-ICT Den Haag komen lager uit (€ 7 mln.).

Departementen hebben in 2012 van SSC-ICT Den Haag minder Maatwerkopdrachten en PLS-diensten afgenomen. Voorts betreft het een vertraging van een ontvangst van de RGD ten behoeve van de facilitaire kosten over 2012 voor geleverde diensten. Een overig deel betreft enkele openstaande vorderingen die nog niet zijn ontvangen in 2012 (€ 1,1 mln). Daarnaast is er een aantal nog aan baten-lastendiensten te factureren bedragen over 2012 vertraagd (€ 2,7 mln.).